

12. november 2020

Dir.: 43 30 26 24
E-mail: thar@veks.dk

”Læs-let” notat om nye 10-årige varmelieferingsaftaler mellem VEKS og distributionsselskaberne

Dette notat redegør - i ikke aftaleteknisk sprog - for hovedindholdet i de nye varmelieferingsaftaler mellem VEKS og distributionsselskaberne. Der indledes med lidt baggrund om gældende aftaler, og herefter redegøres for de nye aftaler.

Kort om gældende varmelieferingsaftaler

I de oprindelige varmelieferingsaftaler fra slutningen af 1980'erne og i de reviderede gældende varmelieferingsaftaler fra 1997 blev aftaleperioden fastsat, så den passede med, at afskrivningerne var tilendebragt i 2009 inden aftaleperiodens udløb. Der har været et opsigelsesvarsel på 5 år fra 2009 med tidligst ophør i 2015.

Der var således tale om længerevarende varmelieferingsaftaler, som skabte sikkerhed for, at VEKS fik dækket omkostninger til afskrivninger og renter af foretagne investeringer.

De oprindelige varmelieferingsaftaler var ikke formuleret med henblik på, at nogle distributionsselskaber potentielt kunne opsig samarbejdet og forlade VEKS, før afskrivningerne på afholdte investeringer var tilendebragt, men at det alene var bestemmelserne/aftalevilkårene om varmeliefering, der kunne opsiges med henblik på genforhandling.

Distributionsselskaberne er af den opfattelse, at med den reviderede varmelieferingsaftale fra 1997, vil distributionsselskaberne efter 2015 kunne forlade samarbejdet med 5 års varsel uden at hæfte for ikke fuldt afskrevne investeringer. Det skyldes, at VEKS har måtte drive forretningen videre efter 2009 med nødvendige, nye investeringer samt at binde sig til nye aftaler om fx køb af varme fra Avedøreværket for at sikre forsyningen til distributionsselskaberne. Dette skyldes, at genforhandlingen af varmelieferingsaftalerne kom sent i gang og har taget længere tid end forventet.

Varmelieferingsaftalerne forudsatte, at VEKS var ansvarlig for at dække distributionsselskabernes samlede varmebehov - og distributionsselskaberne skulle dække deres samlede varmebehov ved køb af fjernvarme fra VEKS. Det var således eksempelvis ikke muligt for distributionsselskaber selv at udnytte lokal overskudsvarme - en sådan skulle i bekræftende fald via VEKS, som skulle indgå varmekøbsaftale med den potentielle leverandør af overskudsvarme. Der er dog i den forgangne periode - via administrative notater - åbnet mulighed for, at distributionsselskaberne i mindre omfang kunne udnytte lokal overskudsvarme/solvarme mv. At nogle af vilkårene var beskrevet i administrative notater, skabte dog mindre gennemsigtighed i vilkårene for varmelieferingen.

Den nye varmelieferingsaftale

Den nye varmelieferingsaftale tager udgangspunkt i et fælles ønske om øget fokus på varmepriser, fjernvarmens konkurrencedygtighed over for individuel opvarmning og grøn omstilling uden at gå på kompromis med forsyningsikkerheden.

Øget samarbejde

Aftalen danner rammerne for et åbent og tillidsfuldt samarbejde om at udvikle fjernvarmen i VEKS forsyningsområde, og aftalen skal sikre større indsigt og tættere dialog mellem distributionsselskaberne og VEKS om den langsigtede planlægning og udvikling, herunder fremtidige investeringer.

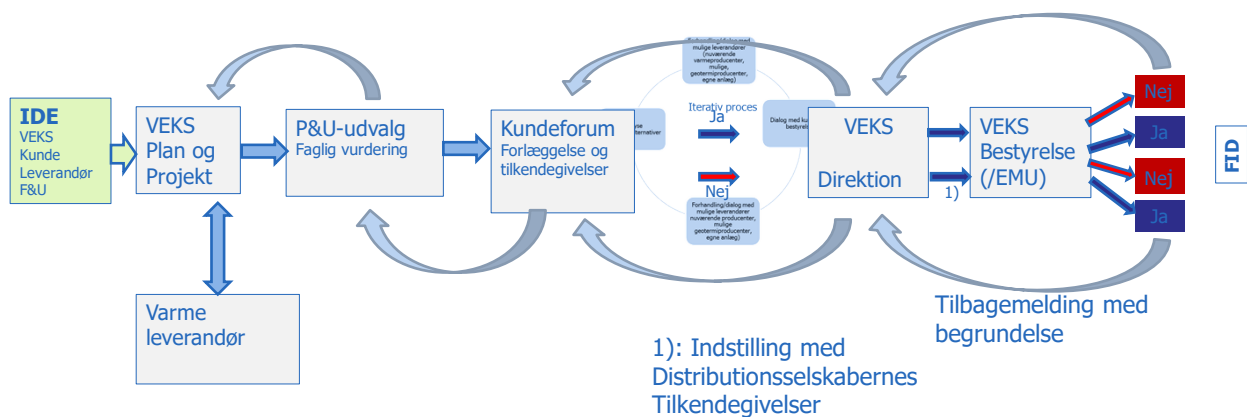
Samarbejdet i Kundeforum styrkes, og distributionsselskabernes tilkendegivelser formidles som en del af beslutningsgrundlagene til VEKS' bestyrelse.

Investeringer og aftaleforpligtelser vedrørende transmissionsanlæg og produktionsanlæg/varmekøb over 30 mio. kr. forelægges VEKS Kundeforum inden videre beslutning i VEKS' bestyrelse. Distributionsselskaberne har mulighed for at komme med tilkendegivelser, om man kan tilslutte sig indstillingen fra VEKS Transmission. Derudover skal VEKS kunne godtgøre, at investeringerne samlet set forventes at give stabile og laveste mulige priser for Distributionsselskaberne og med hensyntagen til fremme af grøn omstilling og høj grad af forsyningsikkerhed.

Der nedsættes et Plan- og Udviklingsudvalg under Kundeforum, hvor repræsentanter fra distributionsselskaberne kan få større indsigt i baggrundsanalyser samt bidrage med faglige vurderinger. Eventuelle dilemmaer, forskellige vurderinger og uenigheder i Plan- og Udviklingsudvalget fremlægges i åbenhed for Kundeforum, som dermed gives det bedst mulige grundlag at drøfte sagerne her. På den måde er Plan- og Udviklingsudvalget forberedende til Kundeforum for drøftelse af planlægning, udvikling og investeringer.

I nedenstående figur er den samlede proces anskueliggjort.

Investeringsbeslutning i tæt dialog

Varmepris/tariffer

Varmelieferingsaftalen beskriver, at der hos VEKS er indført en variabel tarif til afregning af den aktuelle varmemængde, der leveres fra VEKS. Tariffen afspejler varmens værdi på månedsbasis over året. Derudover afregnes efter en fast tarif uafhængigt af det aktuelle varmeforbrug og som indeholder omkostninger til fast drift og vedligehold, renter og afskrivninger, leje af spidslast mv. Den

faste tarif fordeles mellem distributionsselskaberne i forhold til den effekt, VEKS stiller til rådighed for det enkelte distributionsselskab. Der betales således ikke faste tarif af den effektværdi, de enkelte distributionsselskabs egne lokale anlæg udgør. Det er væsentligt at være opmærksom på, at effektværdien bl.a. er afhængig af teknologien for den enkelte lokale varmeproducent - fx har solvarme ingen effektværdi, da den ikke er til rådighed om vinteren. Der er aftalt en grænse for hvor mange lokale anlæg, der kan etableres (se afsnit om lokal produktion). Der er en incitamentstarif for lav returtemperatur, og aftalen muliggør en senere indførelse af incitamentstariffer for lav fremløbstemperatur. Yderligere incitamentstariffer vil kræve et tillæg til aftalen.

Overvågning og forsyningssikkerhed

Varmeleveringsaftalen beskriver VEKS' ansvar for den daglige styring, overvågning og forsyningssikkerhed til distributionsnettene samt ansvaret for at sikre tilstrækkelig produktions- og transmissionskapacitet på længere sigt - herunder at indgå varmekøbsaftaler med varmeproducenter.

Varmeleveringsaftalen er den overordnede aftale mellem VEKS og distributionsselskaberne. Aftalen muliggør også, at VEKS eksempelvis kan indgå separate aftaler om leje eller køb af spids- og reservelastanlæg med distributionsselskaber i det omfang, det er den mest kosteffektive måde for VEKS at leve op til sine forpligtelser for forsyningssikkerhed. For at VEKS kan opfylde det samlede behov for spids- og reservelastproduktion, kan VEKS også selv etablere de nødvendige spids- og reservelastanlæg, såfremt distributionsselskaberne ikke selv ønsker at etablere spids- og reservelastanlæg, som stilles til rådighed for VEKS.

Afgrænsning af økonomien i VEKS som transmissionsselskab

Det er VEKS som transmissionsselskab, distributionsselskaberne indgår varmeleveringsaftale med, og økonomien heri er afgrænset i forhold til distributions- og produktionsaktiviteter hos VEKS.

VEKS er et fælleskommunalt interessentskab, der internt er opdelt i tre hovedområder med i alt fem selvstændige økonomiske kredsløb:

Hovedområder	Økonomiske kredsløb
VEKS Transmission	VEKS Transmission (herunder bl.a. køb af varme fra kraftvarmeanlæg, affaldsforbrændingsanlæg, Decentrale Grundlastanlæg, samt spids- og reservelastanlæg og varmelagre)
VEKS Distribution	Køge Fjernvarme
	Tranegilde Fjernvarme
VEKS Produktion	Køge Kraftvarmeværk
	Biogasmotor Solrød

Alle økonomiske kredsløb i VEKS skal hver især hvile-i-sig-selv, og der må ikke ske krydssubsidiering. Produktionsaktiviteter hos VEKS behandles i forhold til aftalen på lige fod med køb af varme hos tredjepart. VEKS distributionsaktiviteter skal ligeledes behandles på lige fod med øvrige distributionsselskaber. VEKS og distributionsselskaberne skal dog respektere udfaldet af verserende sager, herunder sagen om prisgarantien til VEKS' distributionskunder i Køge og Tranegilde og sagen om substitutionsprisprincipets anvendelse mellem VEKS og IVV, som de måtte falde ud ved endelig

afgørelse ved prismyndighed, domstolene eller voldgift. I den sammenhæng er det aftalt, at distributionselskaberne ikke stilles ringere end ved de gamle varmeleveringsaftaler.

Nye kunder i eksisterende fjernvarmeområder

Der gives også i den nye varmeleveringsaftale 5 års reduktion på fast tariffen til VEKS for nye kunder i eksisterende fjernvarmeområder hos de nuværende distributionsselskaber - fx ved konvertering fra naturgas til fjernvarme.

VEKS' mulighed for at udvikle og inkludere nye fjernvarmeområder

Hvis distributionsselskaberne eller en af VEKS' Interessentkommuner fremover anmoder VEKS Distribution om at udvikle områder, som skal fjernvarmeforsynes, skal etablering og drift holdes adskilt fra økonomien i VEKS Transmission. Tilsvarende gælder etablering af fjernvarmeforsyning til områder uden for VEKS' interessentkommuner. Nye transmissionskunder kræver ligeledes tillægsaftale.

Enslydende aftaler

Aftalen forudsætter, at der indgås aftaler med enslydende principper med alle distributionsselskaberne, således at der leveres varme på lige og gennemsigtige vilkår.

Lokal varmeproduktion

Der er i øjeblikket en øget fokus på udnyttelse af industriel overskudsvarme, samproduceret fjernvarme fra køleprocesser samt vedvarende energiresurser lokalt hos flere af distributionsselskaberne.

Åbning for mere lokal varmeproduktion hos distributionsselskaberne

Distributionsselskaberne har ønsket, at varmeleveringsaftalerne muliggør, at de selv kan etablere/få etableret noget lokal produktion (lokal grundlast), som ikke afregnes via VEKS. Det er aftalt, at distributionsselskaberne kan etablere lokal produktion på op til 15% af distributionsselskabets eget bruttovarmebehov, hvilket svarer til maksimalt ca. 5% af bruttoeffektbehovet. Loftet er aftalt for ikke at overinvestere og udhule økonomien i eksisterende grundlast i VEKS-systemet med højere varmepriser til følge. Det er aftalt, at loftet senest hæves 2 år før det første af de store kraftvarmeanlæg tages permanent ud af drift, således det muliggør etablering af øget og driftssikker lokal produktion i god tid inden. Første gang, det kan blive aktuelt at hæve loftet, er primo 2026, såfremt AVV2 ikke levetidsforlænges, eller primo 2032, hvis AVV1 bliver det første anlæg, det besluttes at tage ud af drift.

Det er aftalt, at der ikke kan etableres traditionelle biomassefyrede (fast brændsel) anlæg lokalt som et led i at udnytte loftet på 15% for lokal varmeproduktion.

Distributionsselskaberne får mulighed for at komme med tilkendegivelser for Lokal Grundlast i Køge Fjernvarme og Tranegilde Fjernvarme ligesom ved indgåelse af andre varmekøbsaftaler eller investeringer i produktion.

Hvis der skal etableres ny produktion, som forsyner til distributionsnettet - ud over loftet på de 15% - er det aftalt, at varmeproduktionen afregnes med VEKS fællesskabet.

Driftstimer for lokal produktion

En varmeproduktionsenhed - f.eks. en varmepumpe - indgår i den timebaserede lastfordeling hos Varmelast, hvis den er ejet af VEKS, eller hvis VEKS køber varmen fra varmepumpen.

Med de nye varmeleveringsaftaler gælder, at hvis produktionen (f.eks. lokal varmepumpe) er etableret under loftet på 15%, er det distributionsselskabet selv, som vurderer, om det er billigere at få varme fra lokal grundlast, eller om det på nogle tidspunkter er billigere at få varme leveret fra VEKS. Varme, som købes fra VEKS, afregnes som nævnt efter en månedsbaseret tarif, som varierer

over året. Principielt lastforddeles den lokale varmeproduktion således ud fra VEKS' månedsbaserede tarif.

På den måde vil den lokale varmepumpe ofte få flere driftstimer - og dermed stilles bedre - end hvis den samme type varmepumpe var afregnet og lastfordelt via VEKS. Det er dog stadig vigtigt, at den lokale varmepumpe økonomisk driftsoptimeres op mod VEKS tariffen for at sikre den laveste varmepris hos distributionsselskabet. Distributionsselskabet kan ikke regne med, at den lokale varmepumpe kan få drift, når der er mere varme fra anvisningspligtigt affald eller anlæg, det ikke er teknisk muligt at stoppe, end der er varmebehov i det samlede fjernvarmesystem. Afbrud af lokale anlæg skal ske efter ensartede kriterier, og VEKS skal redegøre for, hvilke anlæg, som har været afbrudt og baggrunden herfor.

Aftaleperiode og afskrivninger

Distributionsselskaberne har ønsket en kortere aftaleperiode end tidligere. Der er enighed om en 10-årig aftaleperiode med forventet ikrafttræden ved VEKS' og alle distributionsselskabers underskrivelse, idet Aftalens principper for prisfastsættelse dog finder anvendelse pr. 1. januar 2021. Aftalen giver mulighed for tidligst til udgangen af 2024 at opsige aftaleforholdet med 5 års varsel. Aftalen ophører automatisk med udgangen af 2029, såfremt der ikke er opnået enighed om en ny aftale eller om en forlængelse af denne aftale.

Det giver VEKS sikkerhed for sine afskrivninger frem til og med 2029. VEKS vil fortsat have behov for løbende mindre reinvesteringer i transmissionsnettet (muffer mv.) og i effektiviseringsprojekter på kraftvarmeværker mv., hvor renterne og afskrivningerne for disse vil løbe udover aftaleperioden.

Der er dog ved distributionsselskabets eventuelle udtræden af samarbejdet før 2033 aftalt en hæftelse for afskrivningerne på Avedøreværkets blok 1, som forløber frem til 2033, således at det ikke er de tilbageværende distributionsselskaber, der skal dække disse omkostninger. Ved eventuel opsigelse af aftalen til udgangen af 2029 vil fremrykningen af restafskrivningerne på AVV1 betyde en fremrykning af ca. 125 mio. kr., såfremt alle selskaber sagde aftalen op eller ca. 25 mio. kr. om året gennemsnitligt i opsigelsesperiodens 5 år. Det vil for det selskab, der har opsagt aftalen, betyde en forhøjelse af varmeprisen på ca. 2,7 kr. /GJ. i de 5 år, hvilket svarer til lidt over 2%.

Der er vigtigt, at VEKS på den korte bane ikke bliver handlingslammet og kan investere i projekter til nedbringelse af varmeprisen som eksempelvis røggaskondensering på KKV8 (er under opførelse), varmelageret i Høje Taastrup (er under opførelse) samt evt. ny spidslastkapacitet (ny spidslastkapacitet skal ses ift. den nye spids- og reservelaststrategi). Eventuelle effektiviseringsprojekter på Avedøreværket afskrives dog maksimalt over de nuværende aftalers løbetid. Sådanne investeringer for AVV1' vedkommende vil indgå i restafskrivningsgrundlaget for AVV1.

At distributionsselskaber kan opsige varmeleveringsaftalen fra udgangen af år 2024 med virkning fra 2029 gør, at det passer godt sammen med, at selskaberne i yderste konsekvens kan forlade samarbejdet, såfremt der ikke er tilfredshed med vilkårene for den næste store investering i grundlast produktionskapacitet, som er en levetidsforlængelse af Avedøre 2 eller alternativer hertil. Udtrædende selskaber vil således kun skulle bidrage til de nye større investeringer indtil udtrædelsestidspunktet, og givet den tid det tager at udvikle, gennemføre og idriftsætte et nyt grundlastprojekt, vil der være tale om en ganske kort periode (1-2 år).

For at sikre en lav varmepris er det aftalt, at investeringer som udgangspunkt afskrives lineært over aktivets levetid (eller maksimum i.h.t. afskrivningsbekendtgørelsen) - der kan dog være særlige forhold, hvor dette med fordel for distributionsselskaberne kan fraviges. Hvis der viser sig et

kundefrafald (distributionsselskaber der ønsker at opsige varmeleveringsaftalen) i et antal, så det truer eksistensen af VEKS, og der således ikke er grundlag for at drive VEKS videre efter 2029, kan VEKS fremrykke afskrivningerne generelt i forhold til alle selskaber inden for de muligheder, varmeforsyningsloven giver og dermed have sikkerhed for betaling af de investeringer, der er foretaget.

Genforhandling om nye afskrivninger og forpligtelser på langt sigt

Det er parternes hensigt, at alle selskaberne fortsætter og udvikler samarbejdet. Men for at få tid til at få drøftet de fremtidige samarbejdsforhold grundigt igennem og dermed reducere risikoen for, at der er distributionsselskaber, som vil forlade VEKS efter 10 år pga. utilfredshed med vilkårene for de næste store investeringer, der skal fastlægges i den kommende tid, ændringer i rammebetingelser, udmøntningen af spids- og reservelaststrategien, m.v., er det aftalt, at centrale elementer af aftalen skal genforhandles inden for de førstkomende 5 år.

VEKS' omkostninger til afskrivninger og renter eller tilsvarende økonomiske forpligtelser i langsigtede varmekøbsaftaler kommer til at stige de kommende år, når AVV2 skal levetidsforlænges eller der skal findes kapacitetsmæssig erstatning for AVV2 og senere erstatning for AVV1. Fremtidens produktionsanlæg som geotermi og store varmepumper er kendetegnet ved høje faste omkostninger og lave variable omkostninger.

Behovet for en lav varmepris på kort sigt må alt andet lige betyde behov for længere aftaleperioder med kunderne end de 10 år, som de nye varmeleveringsaftaler omfatter, eller aftale om at distributionsselskaberne hæfter ved udtræden, da afskrivninger skal følge nye anlægs tekniske levetid, for at varmeprisen kan forblive lav. Alternativet er kortere aftaleperiode med højere afskrivninger og dermed højere varmepris som følge.

Omvendt kan distributionsselskaber også miste kunder (ingen tilslutnings- og forblivesespligt), hvilket kan gøre det sværere for dem at binde sig til varmeleveringsaftaler med lang løbetid. Det er et branchevilkår, at der er skabt usikkerhed, som alle selskaberne skal forholde sig til. Både distributionsselskaberne og VEKS kommer derfor til at påtage sig en risiko.

Aftaleperioden og hæftelse er derfor centrale elementer, der skal tages stilling til ved en genforhandling af varmeleveringsaftalerne inden for den kommende 5-års periode.

Det er usikkert, hvordan den nye regulering af fjernvarmesektoren kommer til at påvirke VEKS og dermed aftaleforholdet med distributionsselskaberne, herunder afskrivningsperioder, indtægtsrammer og selskabsgørelse. Samtidig ønsker distributionsselskaberne at drøfte mulighederne for mere indflydelse på beslutninger om investeringer og varmekøbsaftaler i VEKS, som de skal betale til for at sikre en fortsat lav varmepris og den nødvendige forsyningssikkerhed.

Ved ændrede rammebetingelser pga. ny regulering skal VEKS fortsat kunne opkræve afskrivninger ved udtrædelse.

Følgende elementer skal derfor genforhandles:

- Håndtering af ny regulering/lovgivning, herunder konsekvenser ved evt. ny ejerstruktur eller selskabsgørelse af VEKS
- Ny aftaleperiode inkl. nye afskrivninger/forpligtelser for større ny grundlast kapacitet
- Om grænsen for Lokal Grundlast skal yderligere forøges
- Rammerne for Lokal Grundlast i Køge Fjernvarme og Tranegilde Fjernvarme
- Længere sigtet håndtering af tæt dialog/Indflydelse
- Kriterier for lastfordeling og afbrud af Lokal Grundlast

- Udmøntningen af spids- og reservelaststrategien

Parterne forpligter sig til i efteråret 2020 at fastlægge en køreplan for genforhandlingen af de ovennævnte relevante forhold til genforhandling samt for udfaldet af verserende sager.

Skulle der blive enighed om ny større produktionskapacitet før 5-års periodens udløb, fremrykkes aftaledrøftelserne tilsvarende, men den 10-årige aftaleperiode for de nye varmeleveringsaftaler fastholdes som minimum.

Tiden indtil genforhandling af ovennævnte elementer giver også VEKS tid til at vise, hvordan samarbejdet om mere indsigt og tæt dialog udfoldes i dagligdagen, og hvordan den gensidige tillid fortsat kan udvikles.

Alle anførte beløb er ekskl. moms.